

УДК 330:005

Гуца Артем Юрійович
(аспірант ПВНЗ «Європейський університет»)
ORCID ID 0009-0001-2809-0146

Несвіт Давид Михайлович
(аспірант ПВНЗ «Європейський університет»)
ORCID ID 0009-0001-1346-8345

ДІДЖИТАЛ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУЧАСНОГО БІЗНЕСУ

Анотація. Діджитал-менеджмент стає ключовим інструментом трансформації бізнесу у цифрову еру. У статті досліджено сутність діджитал-менеджменту, його вплив на організаційну культуру та бізнес-стратегії. Особливу увагу приділено аналізу інструментів Big Data, штучного інтелекту та цифрових платформ, які змінюють підходи до управління. Розглянуто виклики впровадження цифрових рішень, включаючи розвиток лідерства, адаптацію команд до нових умов та підвищення конкурентоспроможності підприємств. У висновках запропоновано рекомендації щодо ефективної інтеграції цифрових технологій у бізнес-процеси.

Ключові слова: діджитал-менеджмент, цифрова трансформація, Big Data, штучний інтелект, цифрові платформи, організаційна культура, бізнес-стратегії.

Постановка проблеми. Сучасний бізнес перебуває на етапі масштабної цифрової трансформації, що вимагає від організацій перегляду традиційних підходів до управління. Використання цифрових технологій не лише сприяє підвищенню ефективності бізнес-процесів, а й створює нові виклики: необхідність розвитку цифрової культури, зміна лідерських моделей, адаптація співробітників до нових умов. Проблема полягає у відсутності чітких стратегій впровадження діджитал-менеджменту та розуміння його впливу на ключові аспекти діяльності підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання діджитал-менеджменту активно досліджується у працях таких авторів, як Дж. У. Рос, М. А. Девідсон і К. Л. Мецер, які підкреслюють значення цифрових платформ для підвищення продуктивності організацій [10]. Роботи Г. Вестермана та Е. МакАфі зосереджені на впливі цифрової трансформації на організаційну культуру [7]. У національному контексті досить актуальними є дослідження науковців О. П. Демченко та С. В. Колесникова, які аналізують інструменти цифрового управління на підприємствах [8; 9]. Водночас недостатньо розглянуто практичні аспекти інтеграції діджитал-менеджменту в стратегічне планування та управління людським капіталом.

Мета статті. Проаналізувати сутність і ключові аспекти діджитал-менеджменту, визначити його вплив на організаційну культуру та бізнес-стратегії, а також запропонувати рекомендації щодо ефективної інтеграції цифрових технологій у практику управління підприємствами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Діджитал-менеджмент, або управління в цифровому середовищі, являє собою сучасний підхід до керування бізнес-процесами, який базується на використанні цифрових технологій для підвищення ефективності, адаптивності

та інноваційності організацій. Це не просто впровадження технічних рішень, а трансформація способів мислення, прийняття рішень і взаємодії всередині компаній.

У своїй суті діджитал-менеджмент спрямований на оптимізацію ключових управлінських процесів: стратегічного планування, організації роботи, комунікації, контролю та аналітики. Це включає як автоматизацію рутинних операцій, так і розвиток цифрових компетенцій керівників і співробітників. Одним із ключових понять діджитал-менеджменту є цифрова трансформація — процес інтеграції цифрових технологій у всі аспекти діяльності компанії, що змінює спосіб роботи організації і створює нові джерела вартості для клієнтів. У цьому контексті діджитал-менеджмент виступає як ключовий інструмент для впровадження трансформаційних змін. Іншим важливим поняттям є цифрова культура — система цінностей, норм і принципів, що орієнтована на використання технологій для досягнення стратегічних цілей. Вона визначає, як організація приймає інновації, ставиться до змін і розвиває гнучкість у реагуванні на виклики цифрового світу [7].

Крім того, діджитал-менеджмент тісно пов'язаний із такими категоріями, як автоматизація бізнес-процесів, аналітика великих даних (Big Data), штучний інтелект (AI) і екосистемне управління. Ці поняття розкривають потенціал технологій у зниженні витрат, підвищенні швидкості прийняття рішень і покращенні взаємодії з клієнтами. Тому, діджитал-менеджмент є не просто реакцією на цифровізацію, а проактивним підходом до створення конкурентних переваг у світі, де технології стають основним драйвером розвитку бізнесу. Це сучасний спосіб думати, діяти і будувати організацію, готову до викликів завтрашнього дня [8].

Цифрові технології відіграють ключову роль у трансформації сучасного управління, стаючи невід'ємним інструментом для досягнення стратегічних цілей, підвищення ефективності та адаптивності організацій. Вони не лише змінюють спосіб функціонування бізнесу, а й створюють нові можливості для інновацій, оптимізації процесів та побудови більш гнучких моделей управління. Основні напрями використання цифрових технологій у сучасному управлінні представлені нами у таблиці 1.

Таблиця 1. Основні напрями використання цифрових технологій у сучасному управлінні

Напрямок використання	Опис	Приклад технологій
Автоматизація бізнес-процесів	Скорочення часу виконання рутинних завдань і підвищення продуктивності.	ERP-системи, RPA (роботизована автоматизація).
Аналітика даних та прогнозування	Аналіз великих обсягів даних для прийняття ефективних управлінських рішень.	Big Data, BI-платформи, аналітичні інструменти.
Персоналізація клієнтського досвіду	Налаштування послуг відповідно до індивідуальних потреб клієнтів.	CRM-системи, AI-алгоритми, чат-боти.
Цифрова комунікація та співпраця	Забезпечення інтеграції між підрозділами та співробітниками у різних локаціях.	Платформи для управління проектами (Trello).
Інновації та адаптація	Створення нових продуктів, послуг та моделей управління на основі інноваційних підходів.	Штучний інтелект, блокчейн, IoT.

Автоматизація бізнес-процесів та аналітика даних дозволяють суттєво підвищити ефективність і швидкість операцій. Персоналізація клієнтського досвіду забезпечує

підвищення лояльності клієнтів, а цифрова комунікація сприяє ефективній співпраці команд. Інновації стають основним рушієм адаптації компаній до динамічного ринку. Ці напрями свідчать про те, що цифрові технології стають критичним компонентом сучасного менеджменту, забезпечуючи не лише поточну ефективність, але й стратегічний розвиток організацій [10].

Основна роль цифрових технологій полягає в автоматизації рутинних процесів, зменшенні витрат і забезпеченні швидкого доступу до аналітичних даних. Інструменти на базі Big Data дозволяють глибше розуміти поведінку клієнтів, прогнозувати ринкові тенденції та приймати обґрунтовані управлінські рішення. Крім того, цифрові платформи, такі як CRM-системи (Customer Relationship Management) або ERP-системи (Enterprise Resource Planning), забезпечують інтеграцію даних між підрозділами компанії, що сприяє узгодженій роботі команди та підвищує прозорість бізнес-процесів. Інноваційні технології, такі як штучний інтелект (AI) та машинне навчання, відкривають нові горизонти для діджитал-менеджменту. Вони дозволяють створювати системи прогнозування, автоматизувати складні аналітичні процеси та підвищувати персоналізацію послуг для клієнтів. Таким чином, цифрові технології не лише змінюють операційну діяльність, а й трансформують стратегічне бачення, стаючи основою конкурентної переваги підприємств у сучасному світі [9].

Діджитал-менеджмент і цифрова трансформація бізнесу є тісно пов'язаними поняттями, які взаємодоповнюють одне одного. У своїй основі діджитал-менеджмент є інструментом, який забезпечує ефективну реалізацію процесів цифрової трансформації, допомагаючи компаніям адаптуватися до нових викликів цифрового світу. Цифрова трансформація — це комплексний процес зміни бізнес-моделей, операцій і організаційної культури за допомогою цифрових технологій. У цьому контексті діджитал-менеджмент виступає каталізатором, що сприяє впровадженню таких змін через ефективне управління ресурсами, процесами та людським капіталом [11].

Однією з ключових ролей діджитал-менеджменту є інтеграція інноваційних технологій у повсякденну діяльність компанії. Це включає використання аналітичних платформ для прийняття обґрунтованих рішень, автоматизацію рутинних завдань, розробку персоналізованих продуктів і послуг. Завдяки цьому підприємства можуть не лише оптимізувати свою діяльність, а й створювати нові джерела вартості для клієнтів. Ще одним важливим аспектом є культурна трансформація організації. Цифрова ера вимагає нових навичок, мислення та моделей співпраці. Діджитал-менеджмент сприяє формуванню цифрової культури, яка базується на гнучкості, інноваціях та орієнтованості на клієнта. Це включає розробку стратегій, які мотивують співробітників до постійного навчання, впровадження креативних підходів і використання сучасних інструментів співпраці [5].

Важливим наслідком взаємозв'язку діджитал-менеджменту і цифрової трансформації є підвищення конкурентоспроможності підприємств. Компанії, які успішно впроваджують цифрові рішення, мають переваги в швидкості адаптації до змін, ефективності бізнес-процесів і лояльності клієнтів. Таким чином, діджитал-менеджмент не є самодостатньою концепцією, а стає основою для реалізації цифрової трансформації бізнесу. Це системний підхід, який забезпечує синергію між технологіями, людьми та стратегією, дозволяючи компаніям не лише виживати, а й процвітати у світі, що постійно змінюється. Цифрова трансформація значно змінює організаційну культуру підприємств, ставлячи її в центр стратегічних змін. У сучасних умовах діджиталізація не обмежується впровадженням технологій — вона створює нові цінності, принципи і моделі поведінки, що впливають на всі аспекти роботи організації [3].

Організаційна культура в умовах цифрової трансформації стає більш відкритою, гнучкою та орієнтованою на інновації. Основна ідея полягає в тому, щоб перетворити корпоративне

середовище на простір, де кожен співробітник відчуває свою роль у впровадженні змін і розуміє важливість використання цифрових технологій.

Однією з ключових змін є перехід до культури навчання і розвитку. Цифрова трансформація вимагає від працівників нових компетенцій, таких як використання аналітичних платформ, взаємодія через цифрові інструменти та прийняття рішень на основі даних. Це спонукає організації інвестувати в підвищення кваліфікації своїх команд, сприяти обміну знаннями та підтримувати креативність. Іншою важливою складовою є орієнтація на клієнта. Діджиталізація змінює спосіб взаємодії організації з клієнтами, роблячи їхній досвід центром управлінської стратегії. Організаційна культура тепер фокусується на персоналізації, швидкості реагування та створенні додаткової вартості через використання цифрових платформ і сервісів [7].

Цифрова трансформація також впливає на лідерство. Сучасні лідери повинні не лише впроваджувати інновації, а й бути їх носіями, надихати свої команди та створювати умови для співпраці у цифровому середовищі. Культура підтримки та відкритого обговорення ідей стає ключовим елементом успіху організації в цифрову еру. Водночас цифрова трансформація вимагає перегляду традиційних моделей управління. Ієрархічні структури поступаються місцем гнучким мережевим моделям, де співробітники мають більше автономії, а команди формуються навколо конкретних проектів. Це дозволяє швидше адаптуватися до змін і створювати інноваційні рішення. Отже, цифрова трансформація є потужним драйвером змін в організаційній культурі, забезпечуючи нові підходи до навчання, взаємодії та прийняття рішень. Вона перетворює організації на динамічні системи, здатні відповідати викликам сучасного світу [2].

Big Data, або великі дані, стали одним із найважливіших інструментів для сучасного менеджменту, оскільки дозволяють трансформувати обсяги інформації у стратегічні переваги. Використання Big Data в управлінні забезпечує глибокий аналіз ринкових тенденцій, поведінки споживачів і внутрішніх бізнес-процесів. Завдяки Big Data компанії можуть приймати обґрунтовані управлінські рішення на основі точних даних. Це включає прогнозування попиту, аналіз продуктивності співробітників, оптимізацію логістичних процесів та виявлення нових можливостей для зростання [3].

Один із ключових напрямів використання великих даних — це персоналізація клієнтського досвіду. Аналізуючи поведінкові дані споживачів, компанії можуть пропонувати продукти й послуги, які максимально відповідають індивідуальним потребам. Іншим важливим аспектом є підтримка стратегічного планування. Завдяки прогнозуванню на основі історичних даних і поточних трендів компанії можуть будувати довгострокові стратегії розвитку, що дозволяє уникнути ризиків і скористатися новими можливостями. Технології обробки Big Data, такі як машинне навчання і штучний інтелект, допомагають швидко й ефективно аналізувати величезні обсяги інформації, виявляти приховані закономірності та створювати конкурентні переваги [4].

Основні напрями застосування Big Data в управлінні та їхній вплив на ключові аспекти діяльності компанії представлені нами в таблиці 2. Персоналізація клієнтського досвіду підвищує задоволеність клієнтів, прогнозування ринкових трендів дозволяє компаніям бути на крок попереду конкурентів, а оптимізація бізнес-процесів сприяє зменшенню витрат і підвищенню ефективності. Це підтверджує, що використання великих даних є критичним інструментом для прийняття стратегічно важливих рішень у сучасному діджитал-менеджменті. Цифрова трансформація несе значні виклики для традиційних моделей організаційної культури. Структури, які раніше працювали за жорсткими ієрархічними принципами, змінюються на динамічні та гнучкі системи. Ця трансформація передбачає розвиток таких якостей, як адаптивність, відкритість до інновацій та готовність до навчання.

Таблиця 2. Напрями використання Big Data в управлінні

Напрямок використання	Опис	Результати
Персоналізація клієнтського досвіду	Аналіз даних про споживачів для створення індивідуальних пропозицій та послуг.	Зростання лояльності клієнтів, збільшення продажів.
Прогнозування ринкових трендів	Використання історичних даних і поточних трендів для прогнозування змін у галузі.	Зниження ризиків, адаптація до нових умов.
Оптимізація бізнес-процесів	Виявлення слабких місць у ланцюгах постачання, виробництві або логістиці.	Скорочення витрат, підвищення продуктивності.
Оцінка ефективності персоналу	Аналіз продуктивності співробітників для визначення зон росту і потреб у навчанні.	Поліпшення мотивації, зростання ефективності команд.
Підтримка стратегічного планування	Побудова довгострокових планів на основі глибокого аналізу даних.	Досягнення конкурентних переваг, підвищення стабільності.

Діджитал-менеджмент відіграє ключову роль у стимулюванні культурних змін. Він забезпечує співробітникам доступ до сучасних технологій, що спрощують комунікацію та спільну роботу, мотивує до креативності та вільного обміну ідеями. Організації формують нові цінності, які ставлять в основу командну взаємодію, клієнтоорієнтованість і готовність до швидких змін. Діджитал-менеджмент сприяє переходу від традиційного контролюючого стилю лідерства до більш підтримуючого, де керівник стає наставником і фасилітатором. Цифрові платформи дозволяють організовувати команди віртуально, забезпечуючи продуктивну роботу незалежно від фізичної локації [1].

Лідерство в цифрову епоху також зазнає значних змін. Сучасні керівники повинні не тільки впроваджувати інноваційні технології, а й бути прикладом для своїх команд, надихати їх і сприяти розвитку цифрових компетенцій. Командна робота також змінюється під впливом діджиталізації. Сучасні технології дозволяють забезпечувати швидкий обмін інформацією, спрощують координацію проектів і допомагають вирішувати складні завдання у короткі строки. Віртуальні платформи для спільної роботи, такі як Microsoft Teams або Slack, стають невід'ємною частиною робочого процесу [4].

Для успішної інтеграції діджитал-менеджменту в організаційну культуру і стратегію бізнесу важливо дотримуватися стратегічного підходу. Основні етапи впровадження включають:

1. Оцінка поточного стану організації. Аналіз рівня цифрової зрілості компанії та її готовності до змін.
2. Розробка дорожньої карти цифрової трансформації. Визначення ключових цілей, пріоритетів і етапів впровадження діджитал-інструментів.
3. Формування екосистеми для інновацій. Інтеграція технологій із залученням співробітників, клієнтів і партнерів у процес змін.
4. Навчання персоналу. Інвестування у розвиток цифрових навичок співробітників, що сприяє їх адаптації до нових умов.
5. Моніторинг і адаптація. Постійний аналіз результатів і коригування стратегії відповідно до нових викликів [9].

Суть стратегічного підходу полягає у створенні організації, яка може швидко адаптуватися до технологічних змін і забезпечувати конкурентоспроможність у довгостроковій перспективі [6]. Таким чином, діджитал-менеджмент є потужним

інструментом трансформації організаційної культури та побудови стратегії бізнесу. Він стимулює відкритість до інновацій, сприяє розвитку лідерства і командної роботи та створює умови для досягнення стратегічних цілей у світі цифрових технологій.

Висновки. Діджитал-менеджмент є фундаментальним інструментом сучасного управління, який сприяє цифровій трансформації бізнесу. Його впровадження потребує розвитку цифрової культури, підвищення компетенцій співробітників і стратегічного використання технологій, таких як Big Data, штучний інтелект і цифрові платформи. Успішна інтеграція цих інструментів забезпечує підвищення ефективності процесів, зростання конкурентоспроможності та створення нових можливостей для інноваційного розвитку. Подальші дослідження можуть зосереджуватися на деталізації впровадження цифрових стратегій в умовах швидкозмінного ринкового середовища.

ЛІТЕРАТУРА

1. Deloitte Insights. The Future of Digital Transformation. 2020. URL: <https://www.deloitte.com/tr/tr/services/financial-advisory/perspectives/gx-finance-digital-transformation-for-cfos.html>
2. Gartner Inc. Strategic Use of Digital Platforms in Business Management. URL: <https://www.gartner.com/en/webinar/574055/1290839>
3. Jacques Bughin, Nicholas Van Zeebroeck. 6 Digital Strategies, and Why Some Work Better than Others. Harvard Business Review. 2017. URL: <https://hbr.org/2017/07/6-digital-strategies-and-why-some-work-better-than-others>
4. McKinsey & Company. The State of Digital Transformation in 2023.
5. Reyes, C. What is Digital Strategy? Liferay. URL: <https://www.liferay.com/resources/l/digital-strategy>
6. Бут-Гусаїм О. Г., Ковтуненко К. В. Цифровий менеджмент: проблеми та перспективи розвитку. Бізнес Інформ. 2020. №6. С. 297–304. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-297-304>
7. Вестерман Г., МакАфі Е. Цифровий менеджмент: роль технологій у бізнесі.
8. Демченко О. П. Інноваційні підходи до управління в умовах цифрової економіки. 2022
9. Колесников С. В. Діджиталізація управління підприємством: виклики та можливості.
10. Рос Дж. У., Девідсон М. А., Метсер К. Л. Цифрові стратегії для сучасного бізнесу.
11. Сокурєнко Д., Левченко О. Цифрові стратегії як тренд розвитку стратегічного управління організаціями. Наука – виробництву : Збірник тез доповідей здобувачів вищої освіти LV науково-технічної конференції «Наука в ЦНТУ: основні досягнення та перспективи розвитку» за підсумками проведення «Дня науки – 2021» 14 травня 2021 року. Кропивницький : ЦНТУ, 2021. С. 150–151.

REFERENCES

1. Deloitte Insights. The Future of Digital Transformation. 2020. URL: <https://www.deloitte.com/tr/tr/services/financial-advisory/perspectives/gx-finance-digital-transformation-for-cfos.html>
2. Gartner Inc. Strategic Use of Digital Platforms in Business Management. URL: <https://www.gartner.com/en/webinar/574055/1290839>
3. Jacques Bughin, Nicholas Van Zeebroeck. 6 Digital Strategies, and Why Some Work Better than Others. Harvard Business Review. 2017. URL: <https://hbr.org/2017/07/6-digital-strategies-and-why-some-work-better-than-others>
4. McKinsey & Company. The State of Digital Transformation in 2023.
5. Reyes, C. What is Digital Strategy? Liferay. URL: <https://www.liferay.com/resources/l/digital-strategy>
6. But-Husaim O. H., Kovtunencko K. V. Tsyfrovyy menedzhment: problemy ta perspektyvy rozvytku. Biznes Inform. 2020. №6. С. 297–304. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-6-297-304>
7. Vesterman H., MakAfi E. Tsyfrovyy menedzhment: rol tekhnolohii u biznesi.
8. Demchenko O. P. Innovatsiini pidkhody do upravlinnia v umovakh tsyfrovoy ekonomiky. 2022
9. Kolesnykov S. V. Didzhyalizatsiia upravlinnia pidpriemstvom: vyklyky ta mozhlyvosti.
10. Ros Dzh. U., Devydson M. A., Metser K. L. Tsyfrovyy stratehii dlia suchasnoho biznesu.
11. Sokurenko D., Levchenko O. Tsyfrovyy stratehii yak trend rozvytku stratehichnoho upravlinnia orhanizatsiiamy. Nauka – vyrobnytstvu : Zbirnyk tez dopovidei zdobuvachiv vyshchoi osvity LV naukovo-tekhnichnoi konferentsii «Nauka v TsNTU: osnovni dosiahnennia ta perspektyvy rozvytku» za pidsumkamy provedennia «Dnia nauky – 2021» 14 travnia 2021 roku. Kropyvnytskyi : TsNTU, 2021. S. 150–151.

Guscha Artem Yuriyovych
(Postgraduate student of PVNZ "European University")

Nesvit David
(Postgraduate student of PVNZ "European University")

TITLE OF THE ARTICLE

Abstract. Digital management is becoming a key tool for transforming business into the digital era. The article examines the essence of digital management, its impact on organizational culture and business strategies. Particular attention is paid to the analysis of Big Data tools, artificial intelligence and digital platforms that are changing approaches to management. The challenges of implementing digital solutions are considered, including leadership development, team adaptation to new conditions and increasing the competitiveness of enterprises. The conclusions offer recommendations for the effective integration of digital technologies into business processes.

Keywords: digital management, digital transformation, Big Data, artificial intelligence, digital platforms, organizational culture, business strategies.